Nr. 42. Lwów, dnia 16 października 1913. Rok II.

KORESPONDENCYA
Gal. Spółki zbytu bydła i trzody chlewnej we Lwowie.

Prenumerata:
rocznie . . . . 4 kor.
półrocznie . . . 2 „
kwartalnie . . . 1 „

Wychodzi we czwartek każdego tygodnia.

Członkowie „Spółek producentów bydła“ otrzymują „Korespondencyę“ po połowie ceny.

Nr. telefonu: 1530.

Adres: Gal. Spółka zbytu bydła i trzody chlewnej we Lwowie, ul. Kraszewskiego l. 7.

Adres telegraficzny: Pecus — Lwów.

O zbycie bydła.

(Dokończenie).

Celem bezpośredniego zbytu bydła rzeźnego konsumentom potworzone zostały na najważniejszych targach „Biura dla zbytu bydła“. Najprostszą ich formą jest ustanowienie komisyonera, który ma za zadanie sprzedawać dostarczone bydło na rachunek hodowcy, względnie dostarczającej je organizacyi rolniczej. Ta forma jest jednak tylko formą przejściową. Normalnie są urządzone oddziały korporacyi rolniczych, które rozporządzają potrzebnym kupieckim i fachowym personalem dla przeprowadzania komisyjnych sprzedaży. Ponieważ Biura dla zbytu bydła nie mają żadnego kapitału obrotowego, mogą one uprawiać tylko zwyczajne interesy komisowe, nie udzielając przytem żadnych kredytów. Najstarszem i najpoważniejszem jest Biuro sprzedaży bydła Ogólnego austr. Związku Towarzystw rolniczych we Wiedniu na St. Marx, urządzone w r. 1907 i przemienione w tym roku na Ogólne austryackie Towarzystwo dla zbytu bydła. Dalej wymienić należy: Biuro dla zbytu bydła czeskiej sekcyi Rady kultury krajowej w Pradze, na targu w Holleszowie, Biuro Rady kultury krajowej dla Dolnej Austryi w Lincu i Urfahr, Biuro zbytu bydły w Insbruku, złączone z tamtejszą miejską kasą targową i i.

Właśnie w obrocie handlowym Biur sprzedaży bydła wyłoniła się potrzeba rozszerzenia ich czynności w kierunku czysto kupieckim i konieczność zyskania kapitału obrotowego. Założono przeto dla ważniejszych obszarów produkcyi, względnie dla ważniejszych rynków zbytu, samodzielne kupieckie przedsiębiorstwa w formie Spółek z ograniczoną poręką, a w jednym wypadku (Ogólne austryackie Towarzystwo dla zbytu bydła we Wiedniu) w formie Towarzystwa akcyjnego. Te Towarzystwa dla zbytu bydła zostały potworzone przez instytucye publiczne, a więc przez Wydziały krajowe lub Rady kultury krajowej, przez korporacye rolnicze, przez interesowane gminy miejskie, przez grona rolników, lub przez poważne instytucye finansowe i rozporządzają wskutek oparcia się o instytucye finansowe znaczniejszym kapitałem obrotowym. One są powołane do przeprowadzania wszystkich z obrotem bydła związanych interesów i mają je załatwiać przy przestrzeganiu zarówno interesów producentów bydła, jakoteż potrzeb aprowizacyi.

Szczególniejszego znaczenia nabrało do tego czasu — prócz zbytu bydła rzeźnego i dostarczania rolnikom bydła użytkowego — udzielanie kredytu, potrzebnego na zakupno, tuczenie i sprzedaż bydła. Kredytów udziela się wielkim rolnikom bezpośrednio, a małym rolnikom za pośrednictwem Towarzystw dla zbytu bydła na popieranie hodowli i utrzymanie bydła.

Obecnie istnieją następujące Towarzystwa dla zbytu bydła: Gal. Spółka dla zbytu bydła we Lwowie, Ruski Krajowy Związek dla zbytu bydła we Lwowie, Bukowińskie Tow. dla zbytu bydła w Czerniowcach, Tow. dla zbytu bydła w Karlsbadzie i Ogólne Austryackie Tow. dla zbytu bydła z siedzibą we Wiedniu. Towarzystwo dla zbytu bydła dla Karyntyi z siedzibą w Celowcu właśnie w czasie obecnym się tworzy.

Wszystkie te Towarzystwa mają swoje niezbędne uzupełnienie w szeregu organizacyi niższego rzędu, za pośrednictwem których reguluje się dostarczanie bydła, przeznaczonego na sprzedaż. Podczas gdy wielki hodowca może wejść łatwo w bezpośredni stosunek z targiem, gdy rozporządza dostatecznie wielkim kontyngentem bydła, aby uskuteczniać samodzielnie wysyłkę bydła — mali producenci mogą to czynić z skutkiem tylko wtedy, gdy się zorganizują celem wspólnej dostawy, t. j. gdy się zdecydują na wspólne transporty bydła. Te organizacye producentów celem zbiorowego zbytu bydła działają albo za pośrednictwem mężów zaufania, którzy fungują jako zastępcy Biur sprzedaży bydła, bydło przeznaczone na sprzedaż utrzymują w ewidencyi, wysyłają wspólne transporty i załatwiają kwestye finansowe — albo też za pośrednictwem Towarzystw dla zbytu bydła. Te Towarzystwa spełniają w zasadzie tę samą rolę, co mężowie zaufania, reprezentują jednak stałą formę organizacyjną, która im pozwala mniejszym producentom udzielać kredytu.

Z reguły dostarczają Towarzystwa dla zbytu bydła bydło w żywym stanie na targ. Gdzie jednak panuje zwyczaj wysyłać młode bydło na targ, tam zajmuje się także Towarzystwo biciem i wypatroszeniem bydlęcia. Wysyła się całe sztuki. Istnieje jednak tylko kilka Towarzystw, które zajmują się biciem bydła i wyrąbem mięsa i dostarczaniem gotowego mięsa konsumentom. Takie Towarzystwa nazywają się Tow. rzeźni spółkowych. Zasadniczo nie proteguje akcya dla zbytu bydła takich rzeźni. Naturalnymi odbiorcami bydła rzeźnianego i nierogacizny są zawody, zajmujące się przeróbką mięsa, a gospodarstwo rolne, jako dostawca tego produktu, nie ma żadnego interesu w tem, aby swoim odbiorcom robić konkurencyę. Niestety zdarzają się i takie wypadki, ale tylko jako konieczny środek zapobiegawczy. Ta konieczność wyłania się wtedy, gdy miejscowi handlarze i rzeźnicy — często są te dwa zawody połączone w jednym ręku — wzbraniają się wchodzić w stosunki handlowe z Towarzystwami producentów bydła.

W takich wypadkach nie pozostaje Towarzystwu inna droga wyjścia, jak chwycić się samopomocy i z produktem, dostarczonym przez producentów, po odpowiedniej przeróbce, dotrzeć do konsumenta. Takie wypadki są rzadkie, ponieważ w całem państwie panują pomiędzy Towarzystwami dla zbytu bydła a zawodami, przerabiającymi mięso, jak najlepsze stosunki i żywy ruch handlowy.

W ramach akcyi dla zbytu bydła podjęto tylko w 5-ciu miejscach dostawę mięsa z powodów wyżej wymienionych, a mianowicie w Weiz, w St. Nikolai, w Lebring (Styrya), w Nieder-Ehrenberg, i w Gross-Grünau (Czechy). Rzeźnia spółkowa w Schar powstała bez współudziału akcyi dla zbytu bydła.

Akcya dla zbytu bydła uważa za swój obowiązek propagandę za przymusowemi kasami targowemi. Działalność tych kas na tem polega, że one finansują każde kupno na targowicy i przez wypłatę ceny kupna stykają się z kupującym. Przez to urządzenie panuje na targu lepsze usposobienie, kredyt na kupno został ujęty w regularne ramy, obesłanie targu zostaje znacznie ułatwione. Kasy targowe to jest jedyna w swoim rodzaju austryacka instytucya, która cieszy się uznaniem za granicą. Przymusowe kasy targowe nie istnieją dotąd nigdzie prócz Austryi a Niemcy posiadają tylko fakultatywne kasy, które nawet nie mogą iść w porównanie z austryackiemi.

Akcya dla zbytu bydła przywiązuje wielką wagę do przymusowych kas targowych, tak ze względu na aprowizacyę, jakoteż na produkcyę i dąży do zaprowadzenia tych kas na wszystkich znaczniejszych targach. Ostatnio udało się zaprowadzić przymusowe kasy targowe w Insbruku i Pilznie — (a także we Lwowie kwestya ta jest już pomyślnie załatwiona).

Należałoby teraz zapoznać się z kilkoma ważniejszemi cyframi. Jeżeliby się jednak powiedziało, że w roku ubiegłym zapośredniczono i sprzedano bydła za 6, 3, 2, milionów k., czy tylko za krocie tysięcy — to nie na tem polega jeszcze istota tej organizacyi. Nie w wysokości obrotu leży cel organizacyi ale w wywołanej przez nie konkurencyi w obrocie bydła. Oczywista rzecz, że sama platoniczna sympatya producentów w tym wypadku nie pomoże. Aby organizacye dla zbytu bydła pracowały w interesie produkcyi i konsumcyi, musi ta akcya wzmocnić się pod względem handlowym, a na to nie wystarczy sama sympatya, ale trzeba sympatyę stwierdzić czynami. Gospodarstwo hodowlane przez akcyę zbytu bydła dąży do swej samodzielności i dlatego powodzenie lub niepowodzenie tej akcyi jest powodzeniem lub klęską producentów. Akcya zbytu bydła będzie tem, czem ją uczynią sami hodowcy w Austryi; oby się ona stała wielką gospodarczą instytucyą w państwie.

Kronika.

Rozszerzenie hal targowych na trzodę chlewną we Wiedniu. Hale targowe na trzodę chlewną we Wiedniu mogą pomieścić najwyżej 20.000 sztuk, tymczasem spędy trzody chlewnej we Wiedniu dochodzą nieraz do 24.000 sztuk a n, p. 27. grudnia 1911 r. spędzono nawet 24.800 sztuk. Z tego powodu sfery interesowane żądają od magistratu wiedeńskiego rozszerzenia tych hal i jest uzasadniona nadzieja, że wobec stale wzrastających spędów trzody Magistrat wiedeński życzeniu temu odpowie.

Zaznaczyć również wypada, że i stajnie nie mogą pomieścić tak wielkiej ilości trzody, zwłaszcza, że w poniedziałek, t. j. dzień przed targiem, prawie cały spęd trzody jest już w stajniach.

Z tego powodu nieraz trzoda nadeszła do Wiednia zamiast stać w stajniach, musi być często umieszczana w otwartych halach targowych.

Sprawozdania z targów.

Targ bydła we Lwowie.

Lwów, dnia 10. października 1913.

Na dzisiejszy targ spędzono: Wołów 42, buhajów 10 krów 185. Razem bydła grubego 237 sztuk. Jałownika 211, sztuk, cieląt 168, owiec (kóz) —, nierogacizny gal. 140 nierogacizny węgierskiej 165. Razem 921 sztuk.

Płacono za jeden cetnar metryczny żywej wagi tj. za 100 klgr.: Wołu opasowego od 80 do 98 kor., wołu chudego na opas od 00 do 00 kor., buhaja od 66 do 80 kor., krowy rzeźne od 42 do 78 kor., jałownika od 44 do 78 kor., cielęcia od 92 do 128 kor., nierogacizny gal. od 106 do 126 kor., węg. od 120 do 124 kor.

Targ bydła we Lwowie.

Lwów, 15. października 1913.

Na dzisiejszy targ spędzono: Wołów 158 szt., buhaji 16 szt., krów 141 szt. Razem bydła grubego 315 szt. Jałownika 390 szt., cieląt 272 szt., owiec (kóz) — szt., nierogacizny galic. 101 szt., węg. 89 szt. Razem 1167 szt.

Płacono za jeden cetnar metryczny żywej wagi tj. za 100 klgr.: Woła opasowego od 66—108 kor., woła chudego od 00—00 kor., buhaja od 64—96 kor., krowy rzeźne od 40—76 kor., jałownika od 40—86 kor., cielęcia od 86 do 124 kor., nierogacizny gal. od 106—126 kor., węg od 122—126 kor.

Targ bydła w Krakowie.

Kraków, dnia 10 października 1913.

Na targ dzisiejszy spędzono buhaji 98, wołów 319, krów 177, jałówek 99. razem bydła rogatego 693, cieląt 321. owiec i kóz 33, nierogacizny 715, razem 1762 zwierząt.

Płacono za jeden cetnar metryczny żywej wagi: Buhaje od 52 do 90 kor., woły od 66 do 102 kor. krowy od 50 do 76 kor., jałownika od 55 do 80 kor.. cielęta od — do — kor., nierogaciznę tuczną od — do kor.

Bitej wagi: Nierogaciznę od 160 do 180 kor., tłuste węgierskie po — kor.

Z zakupionych na oko płacono za sztukę: Buhaje od 80 do 300 kor., woły od 256 do 400 kor.. krowy od 130 do 300 kor., jałówki od 90 do 255 kor., cielęta od 29 do 30 kor., owce i kozy od 00 do 00 kor.

Ze spędzonych na targ zwierząt sprzedano: na miejscową konsumcyę 1314 szt., na konsumcyę innych gmin kraju 266 szt., na eksport za granicę kraju bydła rogatego 182 szt

Ceny powyższe obliczono bez opłaty akcyzowej.

Targ bydła w Krakowie.

Kraków, 14. października 1913.

Na targ dzisiejszy spędzono buhaji 58. wołów 132 krów 83, jałówek 55, razem bydła rogatego 328. cieląt 388 owiec i kóz 19. nierogacizny 483, szt. Razem 1218 sztuk.

Płacono za jeden cetnar metryczny żywej wagi: Buhaje od 56 do 90 kor.. woły od 60 do 92 kor., krowy od 53 do 76, jałownika od 57 do 85 kor., cielęta od — do — kor.. nierogaciznę tuczną od — do — kor.

Bitej wagi nierogaciznę od 154—176 kor.

Z zakupionych na oko płacono za sztukę: Buhaje od 100—315 kor., woły od 213—400 kor., krowy od 140 do 300 kor., jałownik od 90—254 kor., cielęta od 25—70 kor., owce i kozy od 22—30 kor.

Ze spędzonych na targ zwierząt sprzedano: na miejscową konsumcyę 1007 szt., na konsumcyę innych gmin kraju 153 szt., na eksport za granicę kraju bydła rogatego 18 sztuk, nierogacizny 38 sztuk.

Ceny powyższe obliczono bez dopłaty akcyzowej.

Targ bydła rogatego we Wiedniu.

Wiedeń, dnia 13. października 1913.

Na dzisiejszy targ spędzono: 4197 szt. bydła rogatego i tego: bydła tucznego 2815, bydła z pastwiska 310, bydła chudego 1072; według gatunków 2328 wołów, 967 buhajów. 709 krów. 193 bawołów.

Przez Galicyjską Spółkę zbytu bydła dostawiono — szt.

Poza targiem zakupiono 788 szt.

W porównaniu z targiem z ubiegłego tygodnia był dzisiejszy spęd o 226 sztuk większy. a to spędzono o 75 szt. bydła tucznego, o 60 szt. bydła z pastwiska, o 91 szt. bydła chudego więcej, zaś według gatunków dostarczono o 116 szt. wołów, 74 buhajów, 37 krów więcej i o 1 bawoła mniej.

Według pochodzenia dostawiono z Węgier 3082 szt., z Galicyi 89, z innych krajów austr. 1026 szt.

Ceny: galicyjskie woły liche 00—00. średnie 90—94 prima 96—104 (wyj. 000). Węgierskie woły liche 80 do 86, średnie 88—94. prima 96—100 (wyj. 000). Niemieckie: woły liche 92—98, średnie 100 do 108, prima 110 do 116, (wyj. 124), buhaje 74—93, krowy 78—100, bawoły od 42—62, bydło chude od 42—70 za 100 kg. żywej wagi.

Niesprzedanych zostało 00 sztuk. Poza granice Wiednia sprzedano 000 sztuk.

Tendencya: Skutkiem większego spędu ceny spadły o 2 halerzy.

Targ trzody chlewnej w Wiedniu.

Wiedeń, dnia 14. października 1913.

Na dzisiejszy targ spędzono ogółem: 18.606 sztuk, z tego 7336 szt. mięsnych, w tem 3941 galicyjskich, 11270 szt. tłustych. Przez organizacye rolni ze 623 szt., a to: Galicyjska Spółka zbytu bydła i trzody chlewnej 442 szt., organizacye inne 181 szt.

Ceny sztuk galicyjskich: wybrakowane od 104 do 112, (wyj. —), średnie od 108 do 128, lekkie prima od 130 do 136, (wyjątkowo —), ciężkie prima od 130 do 136 K., (wyj. 000). Ceny sztuk węgierskich: prima od 111 do 114, średnie od 108 do 115, stare i lekkie 102—106. Ceny szt. z Moraw: prima od 130 do 140, (wyj. —), za 100 kg. żywej wagi.

W porównaniu z tygodniem ubiegłym spędzono o 1365 sztuk mniej, w tem sztuk mięsnych o 259 mniej, zaś tłustych o 1106 mniej.

Tendencya: Mimo nieco zmniejszonego spędu a skutkiem słabszego popytu ceny spadły o 2 halerzy.

Targ bydła w Pradze.

Praga, dnia 13. października 1913.

Na dzisiejszy targ spędzono ogółem 621 szt. bydła rogatego, a mianowicie: czeskiego 222 sztuk, galicyjskiego 390 szt., węgierskiego — sztuk, styryjskiego 9 sztuk.

Wedle gatunków spędzono 173 wołów. 192 buhajów, 156 krów 100 jałownika i 00 bawołów.

Przez Zastępstwo Galicyjskiej Spółki zbytu bydła i trzody chlewnej w Pradze sprzedano 00 sztuk bydła rogatego i 00 sztuk trzody chlewnej.

Ceny za 100 kg. żywej wagi bez opłaty akcyzowej;

Bydło czeskie: woły 90—112, prima 113—120 (wyj. 121—126), buhaje 85—100, (wyj. 000), krowy 56—109.

Bydło galicyjskie:

Woły 60—72 K; buhaje 54—90 K; krowy 41—102 K. jednoroczne woły i jałówki 55—90 K.

Bydło węgierskie: Woły 000—000, buhaje 00—00, krowy 00—00, bawoły 00 K.

Bydło styryjskie: woły 000—86, buhaje 00 do 000, krowy 00—00.

Trzoda chlewna poch. galicyjskiego netto:

Prima (praskie) lekkie 114—120, secunda i tertia 104—114, ciężkie nad 100 kg. 106—116.

W ub. tygodniu t. j od 6. do 12. października sprawiono w rzeźni 11328 sztuk trzody, z tego pochodzenia galicyjskiego 9391 szt. bukowińskiej 873 szt.

Tendencya: Przebieg targu był średni.

Wydawca: Gal. Spółka zbytu bydła i trzody chlewnej we Lwowie. Redaktor odpowiedzialny: ADAM MNISZEK

Z Drukarni Polskiej we Lwowie, Chorążczyzna 31.